

Enkeltmedlemmet først og fremst

Tannlegeforeningens nye president bor i Stjørdal i Nord-Trøndelag, der han jobber i Den offentlige tannhelsetjenesten. Det er en voksen mann som skal lede foreningen de neste to årene, og han ser frem til å vokse med oppgaven. Gunnar Lyngstad er vant til det, ettersom han har fylt sentrale verv i NTF siden tidlig på 90-tallet. Siden 2004 har han vært styremedlem i Akademikerne også.

Det kan være kaldt i Nord-Trøndelag i slutten av november. Gradene har krøpet ned til det tosfrede når vi dagen etter snøstormen blir møtt av den påtroppende presidenten på Værnes. For den som ikke vet det; flyplassen ligger i nordfylket, bare to kilometer fra Stjørdal hvor foreningens nye president har bodd siden 1985. At det er kort vei til flyplassen gjør det enkelt for presidenten å reise til og fra Oslo. For det kommer til å bli en del turer, selv om han vil basere seg på å utøve en god del av presidentgjerningen fra hjemmekontoret.

Det blir tidlig mørkt også, i slutten av november, men vi rekker å se hele tettstedet; med skoler, sykehjem og nytt distriktspsykiatrisk senter før det blir mørkt. Dessuten får vi en tur innom Stjørdal tannklinikk, der det til daglig arbeider fire tannleger, to tannpleiere og fem tannhelsesekretærer. Nord-Trøndelag er det fylket i landet som har dårligst tannlegedekning, men i Stjørdal har de alle stillinger besatt. Gunnar Lyngstad tror det langt på vei skyldes det gode arbeidsmiljøet på klinikken. I tillegg er det åtte privatpraktiserende tannleger i Stjørdal, som har rundt 20 000 innbyggere. Siden Lyngstad flyttet dit i 1985, har befolkningen vokst med 4 000. Selv har han stått for å øke befolkningen med tre, som igjen har stått for fem barnebarn. En av presidentens døtre bor fortsatt i Stjørdal, mens en datter og en sønn er flyttet ut.

Gunnar Lyngstad har mye glede av fuglehunden Tyra.

En datter er gift med en mann som er godt på vei til å bli tannlege; i Umeå.

Så faller mørket på, adventslysene tennes i de tusen hjem, og vi setter oss ved den varme peisen hjemme hos den nye, lune presidenten.

– Som visepresident har du vel brukt et par år på å tenke på hvordan du vil fylle presidentrollen?

– Egentlig ikke. Selv om det er en stund siden jeg bestemte meg for å si ja, og stille til valg, tenkte jeg helt til å begynne med, for to år siden, at jeg skulle gi meg nå. Men det som gjorde at jeg

bestemte meg for å gå inn i presidentrollen, var styrevervet i Akademikerne. Der sitter jeg sammen med sentrale til-litsvalgte i andre foreninger, blant annet Tekna, Legeforeningen, siviløkonomene og juristene, og det har inspirert meg. Det gir noen nye perspektiver på egen forening, både når det gjelder drift, og nå i det siste når det gjelder forskningspolitikk, i og med Forskerforbundets avgjørelse om å gå ut av Akademikerne. Nå må Akademikerne utmeisle sin egen forskningspolitikk, i samarbeid med primærforeningene,

og det ser jeg på som en spennende utfordring.

– Hva vil du ellers si er dine viktigste hjertesaker?

– Først og fremst vil jeg at NTF skal gi enkeltmedlemmet et godt tilbud og god rådgivning. Å få til en bedre spredning av tannleger setter jeg også blant de øverste sakene på listen, og som et ledd i det; kompetansesentrene som vi sårt trenger å få på plass. En tredje ting som jeg plasserer høyt oppe, er etterutdanning og ikke minst TSE. Den oppslutningen som det etter hvert er blitt om den systematiske etterutdanningen, ser jeg på som veldig positiv, og vedlikehold av TSE blir en viktig oppgave fremover. I denne sammenhengen er det avgjørende at foreningen samarbeider godt med fakultetene, og det tror jeg vi skal få til. Helt uavhengig av om den enkelte ansatte ved fakultetene velger NTF eller Forskerforbundet som sin primærforening. De to foreningene har ulike tilbud til sine medlemmer, og det viktigste for meg i den sammenhengen er at NTF får presentert seg med det vi har å tilby, og som er annerledes enn det Forskerforbundet har. Som en side av NTF jeg anser som viktig vil jeg også gjerne ha nevnt tidsskriftets rolle, både når det gjelder etterutdanning, nyhetsformidling og meningsutveksling mellom foreningens medlemmer.

– Er det andre ting du ser frem til å ta tak i?

– Jeg kommer til å legge vekt på å få til et godt samarbeid innad i hovedstyret. Det er en fin blanding av folk som skal jobbe i den neste toårsperioden, synes jeg: noen erfarne og noen nye. Det nye i situasjonen er at vi nå er fem offentlig ansatte og fire privatpraktiserende, mens forholdet var motsatt i det forrige hovedstyret. Det betyr bare at vi blir nødt til å ta ekstra hensyn og passe på at interessene til de privatpraktiserende blir ivarettatt, i likhet med de offentlig ansattes. Jeg har blant annet i denne sammenhengen tanker om å ta initiativ til å styrke eller øke det nordiske samarbeidet. Danskene og svenskene har valgt litt andre løsninger enn oss. I Danmark er det to foreninger, som med ny ledelse i begge, nå planlegger et nærmere samarbeid. I Sverige er det to søyler, som forenes under én paraply. Og i Norge har vi valgt å prøve å forene private og offentlige interesser mer og mer.

– Hva tenker du om hovedstyrets

engasjement når høringssvarene til utredningen skal følges opp?

– Dette er selvsagt den aller viktigste enkeltsaken vi har foran oss. Noen av høringssvarene har overrasket meg, blant annet det fra Sosial- og helsedirektoratet. Når det gjelder deres forslag, blant annet om fasttannlegeordning, vil ikke jeg stille meg uvillig til å støtte en prøveordning, der man eventuelt tester ut én modell i ett fylke og en annen modell i et annet. Med det gode samarbeidet mellom offentlig og privat sektor i det fylket jeg selv bor og jobber, tror jeg det er mange utnyttede muligheter rundt omkring. Men fylkenes høringssvar, som sier at de ikke vil ha noen forandring, men vente på effekten av regulatoriske tiltak, har jeg ikke noe tro på. Jeg tror ikke det kommer noe godt ut av å true noen til noe. Det vil heller ikke tjene tjenesten som helhet.

– Hvilke tanker gjør du deg om regjeringens bebudede tannhelsetjenestereform?

– Jeg tenker at det kommer til å ligge langt frem i tid. Det kan ikke bli noen reform på bakgrunn av den NOUen som ble lagt frem i sommer i hvert fall. Så her trengs det mer utredning, flere analyser og ulike prøveprosjekter. Nå vet vi heller ikke noe om hvilke tanker helsestatsråden eventuelt har gjort seg om tannhelsefeltet. Vi skal møte henne den 12. januar, og etter det vet vi mer.

– Er det noe du ser lite frem til ved presidentrollen?

– Nei, egentlig ikke. Alle må være seg selv og fylle de rollene de får på sin måte. Jeg kommer til å gjøre mange ting annerledes enn min forgjenger, Carl Christian Blich, som har gjort en kjempeinnsats for foreningen på sin måte. I og med at jeg til daglig befinner meg langt unna Oslo sentrum vil det for eksempel bli vanskelig å stille i de riksdekkende mediene på kort varsel til enhver tid. Men det vil vi langt på vei kunne løse med både informasjonssjefen og generalsekretæren i sekretariatet. Og jeg vil også stille opp så langt jeg rekker. Jeg er litt bekymret for medienes oppmerksomhet rundt priser på tannhelsetjenester, som jeg ser er fremme igjen nå. Fyllingsmaterialer er en annen sak det er mye diskusjon om. Det skal vi ta på alvor både i forhold til ansatte, pasienter og våre egne medlemmer, men det er også en sak der det er viktig å ikke inntra for radikale standpunkter.

Slik er det med alle saker egentlig. Vi får ta det som dukker opp, og tilkjennegi våre tydelige og klare standpunkter, uten at vi lar det gå prestisje i saker, som igjen kan slå negativt tilbake på foreningen. Vi må ikke låse oss eller sette oss i situasjoner der vi står igjen på perrongen når toget går. Ikke i noen saker.

Og i det han sier dette, spretter Gunnar Lyngstad opp av stolen for å sette på potetene. Hans kone er nemlig ventet hjem hvert øyeblikk; med toget. Han er selvgående på kjøkkenet, forteller han, og kan godt lage mat uten instruks. Som én av fire brødre er han vant til å måtte hjelpe til hjemme. I mangel av døtre satte moren gutta i sving, også på kjøkkenet. Etter resultatet å dømme denne gangen har det vært meget vellykket. Rensdyrgryte kan han. Men dyret har han ikke skutt selv. Han skyter bare fugl. I terrenget rundt hytta i Tydal. Det er et av årets store høydepunkt, så både Lyngstad og fuglehunden Tyra håper det ikke blir noen viktige møter i Tannlegeforeningen som faller sammen med rypejakten de nærmeste årene.

Tekst og foto: Ellen Beate Dyvi

